

A karácsony ünneplése ma mintha túl szirupos lenne: sok az érzelem.

A karácsonytól sok érzelmet várunk el, s akkor tartjuk jónak a karácsonyt, ha a bejgli és fenyőillat, a családi és templomi programok sok-sok jó, meleg érzelmekkel töltöttek el; s rossz a karácsony, még öngyilkosságra is kísértő, ha mindez nem sikerült.

Az esztétika és az érzelmek fontosak, de céljuk, hogy önmagukon túlra mutassanak.

Karácsony nem az érzelmekre akar hatni. Elsőrangú célja nem is a gyönyörködtetés, hanem a magával ragadás az Isten Országába.

Nem „maga módján való vallásossága” vezeti, hanem az Egyház hite.

A látást nem kiszolgálni akarja, hanem elmélyíteni. Karácsony az ábrázolhatatlant próbálja meg ábrázolni, nem célja, hogy megértsük Istent.

Egy életen át forgathatjuk szívünkben, akkor is a végső szó a leborulásé.

A Szentháromság mindent együtt tesz, Krisztus megtestesülése a Szentháromság teljes műve, önfeltárlása.

Az Isten Fia az istállóban éppúgy érthetetlen, mint ugyanő a kereszten.

Isten nem távoli és nem szenttelen eszme, hanem gyermekként közénk született.

Maga Isten megszólalt, s nem valamit mondott el, hanem önmagát mondja el, tárja fel.

Ha hamis az istenképem, hamis az egész életem.

Nem egyszerűen erkölcsi kötelességem Istent keresni és imádni, hanem hűsbavágó kérdés. Identitásom kérdése.

A saját istenképem olykor olyannak tűnik, mint amit én teremtettem.

Nem csak Isten teremti a maga képére az embert, hanem fordítva is: mi is a magunk képére teremtjük meg istenünket, mindenki magából indul ki.

Olykor azt hiszem, olyan istent vetíték magam elé, aki nekem jó, aki nekem kényelmes, megsimogatja a fejem, mindig vigasztal.

Talán Isten sokkal hatalmasabb? Többre sürget? A bűneim jobban bántják? Talán sír fölöttem?

Minden imámban röntgenschemmel akarok a magam vetítette istenkép mögé nézni, hogy azokon túl ki is Ő valójában.

Hogy el ne szálljak egy rideg istenkép felé, megóv a karácsonyi Újszülött: szeretetet akar kiváltani, a szeretet útja vezet az igaz Isten felé.

Krisztus, aki a leginkább ismeri az Atyát, megszólalt, feltárta az Atya szívét, Tőle tudom, milyen is az Atya valójában.

Krisztus alázatosan alászállt, s kenózisában azt mondja: „ha így értitek, így jövök, emberalakban”.

Ez rám is érvényes: alázatos kenózissal úgy közeledik, ahogy értem, ahogy felfogom.

Istenünk így csodálatos módon megőrzi transzcendenciáját, de kenózisát is, megőrzi a szent félelmet és meghatottságot, de felkelti a gyöngéd szeretetet.

Az Ószövetség a hegyet akarta őrizni, Isten transzcendenciáját. Nem mintha nem derülne ki ott is, hogy Isten szeret és kedveli teremtését, de jobban akarja őrizni Istent a hegyen.

Ezért nem szabad kimondani a nevét, ábrázolni, a parancsait pedig kötelességtudóan meg kell tartani. Az Ószövetség őrzi Istent a hegyen, a Prédikátor ősi pesszimizmusával mondja: „Isten a mennyben van, te pedig a földön” (Préd 5,1).

De az Ószövetség azt is tudja szükségünk van magára Istenre. Lételemünk, hogy közelebb kapcsolatba kerüljünk Ővele.

Izajás türelmetlenül kiáltja: „Bárcsak széttépnéd az egeket, és leszállnál!” (Iz 63,19)

Az Ószövetség azzal, hogy jobban hangsúlyozza Isten transzcendenciáját, jobban kidomborodik majd az újszövetségi csoda. Minél többet felfogunk Isten végtelen intelligenciájából és szeretetéből, annál nagyobb lesz a csoda, hogy közénk születik.

Az Ószövetség mesterien őrzi Isten transzcendenciáját, de az ember szomjúságát és várakozását is.

Krisztus megszületik, azaz: a történelembe születik, az én életembe, a földi időbe és térbe.

Nem a fejünk fölötti eszmékkel akar üdvözíteni, nem személytelen erkölcsi normákkal, hanem Ő maga akar a vezetőnk, Üdvözítőnk lenni.

Belép a történelembe, belép az én életembe. Nem akar engem nélkülem üdvözíteni. Az én szabad akaratom nem veszi el, hanem meghívja.

A karácsonyi világosságot vinni kell a földi élet minden területére: család, munka, politika, szórakozás, szenvedés. A felelős együttműködés, együttműködés a cél.

A keresztény lelkület nem kiszakít a történelemből, a családi, szakmai, politikai felelősségből, hanem éppen belevezet: az epiklézis ránk is vonatkozik, a Lélektől megújítva-átváltoztatva megyünk ki a templomból, s mutatjuk be életünk liturgiáját.

Az erkölcsöt, a becsületet, a szolgálatot semmibe vevő, a testet és történelmet feledő ima nem igaz: a valódi liturgikus lelkület belemegy a kemény világba, hogy Isten Országa belőlünk, belülről áradjon ki a többi emberre, és arra a világra, amit „Isten úgy szeretett, hogy egyszülött Fiát adta érte”.

A csillag az Atyától származó jel, ami odavezeti a kereső napkeleti bölcseket a Messiáshoz.

A karácsonyi csillag fénye ma is a Teremtő nagy erejű szavának megjelenítője: „Legyen világosság!” – legyen világosság bennem, a családomban, munkámban, Egyházamban, országomban, az egész Földön.

Legyen a sötétebből világos, a nemlétebből, árnyéklétebből, hamis létebből igaz élet, legyen a káoszából rend.

A boldogságot nem lehet önerőből elérni, végső soron mindig ajándék.

A betlehemi csillag jel is. Jeleket küld az Isten a teremtésben, a természetben, és küld Fiában. A jeleket persze észre kell venni.

A napkeleti bölcsek azért vették észre a betlehemi csillagot, mert volt rá szemük, figyelmük. Istenünk gazdagon küld jeleket, nagyvonalú magvetőként pazarul szórja a jeleket az életben.

Ezért mondja az Egyház, hogy egy életen át büntetlenül nem lehet ateistának lenni. Bizonyos életkorában vagy életszakaszaiban nem biztos, hogy a saját bűne az ateizmusa, talán nem tehet róla.

De aki egy életen át nem veszi észre Isten jeleit, az biztosan tehet róla.

A jel attól jel, hogy többre mutat, mint amit látunk. A csillag a Fiúra. Az életünk jelei lehetnek véletlenek, örömök és kudarcok, találkozások és élmények – Istenünk képes bármit felhasználni, hogy önmaga felé vonzzon.

A legfőbb jel, meghívó maga a Fiú. Ő sokak számára az üdvösség és sokak számára a romlás jele. Nem lehet kikerülni, egyszer mindenkinek kell Vele találkozni, és dönteni.

A csörömpölő, önmagát kereső, önmagával és technikai-tudományos-művészeti világával eltelt embernek újra meg kellene tanulni csöndben lenni, elfeledni mindent, nyitott, üres kézzel az ég felé fordulni.

Túl sok a tolakodó dolog, ami torzítja látásunkat és elnyomja az igai jeleket.

A jeleket soha nem látná meg az ember, ha nem látná eleve Istent. „Nem keresnél, ha már nem találtál volna meg.”

Aki aztán észreveszi a csillagot, azt teszi, amit a bölcsek: nekivág. Nem fél a távolságtól és az úttól, nem fél elhagyni biztonságos otthonát és eddigi egzisztenciáját, dinamikát és reményt nyer.

Rengeteg ember azért téblábol, mert nem találja a vezércsillagát. Nem találja, hogy ő miért éljen, merre menjen. Amíg az ember nem találja meg a maga csillagát, addig egy helyben totyog, minden irányba lépeget, energiái parlagon fekszenek, szárnyai tehetetlenül lógnak, életkedve és feszültségtűrő küszöbe igen langyos.

Amikor aztán felfedezi csillagát, hogy „igen, én ezért születtem, ez az utam” – akkor szárnyra kap, lendületes lesz, vidám és feszültségtűrő, és felsejlik előtte a boldogság reménye.

Az elrontott vagy lelassult életeknek az a legelső dolguk, hogy a csillagukat felfedezzék ill. leporolják.

Ha a csillag megvan, akkor tud az ember a többlet felé előrelendülni.

Ez a csillag Istentől kapott vezércsillag: azaz hivatás. Az ember akkor tud élni, haladni, túrni, ha megtalálta Istentől kapott hivatását.

A betlehemi csillag mágusokat, varázslókat, keleti bölcseket vezet. Olyan keleti bölcseket, akik a maguk tudománya alapján eljutottak egy szintre, de nem a teljességre.

Egy jó szintig eljuthat az ész önmagától, persze ez „önmagától” is már eleve kegyelem, még ha nem is tudja, vagy nyíltan tagadja.

Az észnek azonban, hogy teljessége csúcsára eljusson, hitre van szüksége, csillagra. A csillag hívja meg: az ész máshogy gondolkodik, ha a hit vezeti.

Az igazság mindig nagyobb nálunk, nagyobb, mint amit valaha tudunk életünk folyamán.

Ezért kell az észnek mindig a nagyobb igazságot keresni, s ebben maga az igazság vezeti.

Az igazságot nem az ész alkotja, hanem csak „rájön”, ahogy Pitagorasz a híres tételre, noha az mindig is létezett.

A hit nem akar észellenes lenni, nem is akarja az intellektust megkerülni.

Krisztus érthetően beszélt, mindenki számára felfogható a tanítása. Az ember eleve úgy lett teremtve, hogy az Igét meghallja, az „Ige hallgatója” legyen.

A hit az a betlehemi csillag, ami odavezeti a bölcseket, az intellektust, a jászolhoz, a Teljességhez. Krisztus maga a bölcsesség fénye, a mindeneket megvilágító új Nap.

Ugyanakkor az ember szolgálata sem képzelhető el Isten dicsőítése nélkül. Egy életem át pusztán humanizmusból, jólneveltségből, karításszeretetből nem lehet szolgálni az embereket. Abból lesz lelketlen rutin, kiégés, elfáradás, undor.

Aki az embert akarja szolgálni egy életem át, ráadásul az embernek az igazi javát akarja szolgálni – az forduljon Isten felé is. Istennél tanulja meg, mi a fontos, hogyan szolgáljon, mi a javak rangsora.

Karácsony óta a kereszténység tudja: a kétféle szolgálat elválaszthatatlanul összetartozik.

Az angyalok hangja a sötét éjszakában hangzik fel a pásztorok számára: menjenek dicsőíteni Istent. Az angyali hang olyan, mint az éber lelkiismeret.

A lelkiismeret hangja is olyan, mintha önmagamon túlról érkezne, valami nagyobbra hív, végső soron Isten felé.

A szentély az a szent hely, ahol Isten van, ahol az angyalok szolgálnak, ahol én egyedül vagyok.

A lelkiismeretem hangja így nem abszolút Isten hangja, de nem is az én hangom: sokkal kifejezőbb a „szentély” szimbólum.

Hely, ahol Istennel egyedül vagyok, ahol találkozunk, ahol megérint az angyali hang, s hív a teljességre. Fontos ebbe a lelki szentélybe, a lelkiismeretembe gyakran befordulni.

Mert a bennem lakó sötéttel is gyakran találkozom: az agresszió, a szexualitás, a birtoklás, a testi aggodás-létfenntartás gondjai gyakran hallatják hangjukat.

Ha uralni akarom, akkor a bennem lakó Lélekkel is gyakran kell találkozni, hallani hangját, keresni hívását, kapaszkodni inspirációjába.

Ahogy a sötétben felhangzó angyali hang a pásztorokat testük és a sötétség felülmúlására hívta, úgy engem is a lelkiismeretemben felhangzó hívás ezek felülmúlására hív.

A pásztorok az angyaloktól tudják meg az örömhírt. Kell az angyali hír. Az emberiség önerőből nem képes felfogni a misztériumot, csak ha felülről hírt kap.

Az ész attól normális, hogy olykor megáll, töpreng, tépelődik – keresi a továbbot. Istenünk nem hagyja egyedül az észt, ad neki jelet, hiszen Övé a teremtés.

Minden bibliai személyiség megértette a jelet, s képes volt Istennel együtt működni. Ha az ember aztán felfogta a jelet, örömmel megy. Elbűvöli ez embert, lenyűgözi, elvarázsolja.

Kereszténynek lenni nem az ész feladása és az akarat megfeszítése valami lehetetlen küldetés felé.

Sokkal inkább elbűvöltség, „másként-már-tenni-nem-tudás”, valamiféle egzisztenciális lehetetlenség.

Ahogy lehetetlen János számára hallgatni mindarról, amit látott és hallott, úgy a megérintett, megérintett, elbűvölt embernek is lehetetlen tovább ugyanúgy élnie.

Az erkölcsös életvitel nem annyira munka, erőfeszítés, aszkézis, mint inkább meghívottság, szárnyalás, szerelem.

A pásztorok jelenléte a munkások jelenléte is. Az első hódoló emberek nem a zsidó főpapok, nem gazdagok, hanem az egyszerűek, a szegények.

Megtörténik, hogy Isten hatalmas üdvözítő műveinek nem a hatalmasok a tanúi, hanem a kicsinyek. Olykor ők többet látnak.

A kánai menyegző csodáját sem látták a főhelyen ülők és a főemberek, csak a szolgák, akik a korszokba a vizet merítették.

Aki látott már magas rangú tudóst elbeszélgetni butus diákkal, intelligens minisztert tárgyalni egyszerű emberekkel, zseniális orvost egyszerű emberek gyógyítása közben, annak lehet némi fogalma arról, milyen nagyszerű dolog szolgálni.

Ha nekik nem megalázó szolgálni, talán nekem sem. A szolgáló lét olykor többet sejt meg a lét igazi nagy misztériumaiból.

Az odaadó ember észreveszi Isten odaadását is, amikor Isten minket szolgál.

A pásztorok jelenléte a munkás napok jelenléte. A karácsonyi ünnep tükör: a munkás hétköznapi tükre.

Tulajdonképpen minden ünnep, vasárnap a munkás napok tükre. Azért dolgozunk, hogy legyen ünnepünk. Legyenek szeretteink, megérdemelt pihenésünk, az ünnepre fordítható javaink, Istennek szóló hálánk.

Az év során ezen megállók elöl el lehet bújni: vasárnap és ünnepnapokon is lehet dolgozni, fakultatív programot kitalálni.

A karácsony elöl azért nehezebb elbújni. Kristálytisztán mutatja, milyen volt az elmúlt egy évünk. Így képes a karácsony ünnepe vigasztalni, bátorítani, lehet megerősítő, pozitív hangulatú, békés.

De lehet a karácsony negatív tükör is: ha nincs kivel, mit, miért ünnepelni. Ha se szereteteink, se Istenünk, se önbecsülésünk. Ekkor lehet a karácsony szomorú, kritikus. Nem jelenti az élet végét, de valamit nagyon máshogy kell csinálni.

A bölcsek képviselik a pogányokat, a más vallásúakat is.

Képviselik a babonásokat, mágusokat, varázslókat is. Képviselik a bölcseket, filozófusokat, tudósokat is. Krisztus üdvözítő terve rájuk is vonatkozik.

Minden igazságkeresés és vallás teljessége a kereszténységben van. A kereszténység abszolút vallás: nem azért, mert papjai vagy hívei olyan szentek lennének, hanem Krisztus miatt.

Nem is szeretik a keleti teológusok egyszerűen „vallásnak” nevezni a kereszténységet, nehogy egy szinten értsük a többi vallással.

Minden vallásban, filozófiában, de még babonában is tapogatózás van az ég felé.

Ez a tapogatózás sem pusztán maguktól van, ez is valamiképpen a Lélek unszolása.

De a teljességük a Fiúnál van – s erről nem hallgathatunk.

A napkeleti népeket, más vallásokat, filozófiákat nem azzal szolgáljuk, ha hallgatunk a kereszténységben felragyogó többletről, hanem ha meghívóan feltárjuk.

A kereszténységnek nem lenézően kell fordulni más vallások, filozófiák, tudományok felé, hanem meghívóan, sőt, csábítóan – ahogy csillag tette a bölcsekkel.

A csillag nem erőszakolta rá magát a bölcsekre, a bölcsek keresték, rátaláltak, s követték.

Mindenki, aki gondolkodik, filozofál, valamilyen vallásban elmélyed, azokban van keresés a több felé: a kereszténységnek tudnia kell meghívóan előtárni a többet, a csillagot.

Ahogy a föld határáról felkerekedtek a bölcsek, hogy eljönnek a jászolhoz, úgy karácsony után nekünk, akik voltunk a jászolnál, nekünk kell felkerekedni, és elmenni a föld határáig, minden néphez, mert a Messiás az ő Megváltójuk is.

Ez az Egyház, a papok, a hitoktatók, a média számára unszolást jelent.

A karácsony nem csak kis individuális ünnep, nem csak családi, egyházközségi, még csak nem is kizárólagosan keresztény ünnep: tartalma, hívása szól minden népnek.

Nem az igaz Istent imádja, nem a karácsony igaz tartalmát ünnepli, aki csak a maga egyszemélyes vallását éli a „maga módján”.

A napkeleti bölcsek jelenléte egy nagyon fontos momentumra is int: Istenünk nagyban gondolkodik.

Nagyban akar mindenkit megváltani.

A kereszténység nem pusztán annyi, hogy béke legyen a kis szívemben, kis dolgom legyenek rendben, kis életem legyen tele kellemes érzésekkel.

Aki szerint a kereszténység magánügy, benső személyes érzésvilág, kistisztuló béke, az semmit sem értett meg Krisztus megváltó művéből.

Marx és Lenin hirdették, hogy a „vallás magánügy” – s amit nekik erőszakkal, papok és hívek véres áldozatai árán sem sikerült a fejekbe beleverniük, azt ma mintha önként vallanánk.

Mintha önként kivonulnánk a társadalmi életből, a közéletből, a gazdaság és a politika kérdéseiből – mintha a vallás csak a kis szívünk ájtatos melengetésére szolgálna.

A megváltás nagyban akar mindenkit és mindeneget megváltani. Azaz a karácsony vonatkozik a nagycsaládi életre, a társadalomra és politikára, a gazdaságra és környezetvédelemre is.

A karácsony ünneplésében talán itt van az egyik legjelentősebb torzulás: mintha túlzottan érzelmekről, magánügyről, benső kis világról szólna a mai ünneplésünk.

Akinek volt már rettenetesen elrontott karácsonyi ünnepe, az talán többet megértett akkor a karácsonyból, mint sok „kellemes” ünnepléskor.

Ilyenkor mélyebben megérthetjük: akkor is megszületett, ha semmi nincs rendben, ha hatalmas sötétséget kínálok én, a családom, az egyházam, az országom.

Akkor is ünnep van, ha minden emberi elromlott.

A sötét jelenti a hiányt, a fény hiányát, jelenti fogyatékoságunkat, de bűneinket, tudatos sötétségünket is.

A sötétben sötét gondolatok jutnak eszünkbe. A lelki mélyponton mindenkinek sötét gondolatok örvénylenek a fejében: agresszív, bűnös, elvetlen, öngyilkos „megoldások”.

Ez a lelki pokol: s lám, a pokolra szállás nem csak nagypénteken történik, hanem már karácsonykor.

Krisztus leszáll a sötétbe, s a sötét nem tudja feltartani.

Ez az evangélium, az örömhír: bármilyen sötétség is van bennem és körülöttem, bármilyen istállót kínálok is, ha akar, meg tud születni.

Az istenit nem lehet feltartóztatni: sem fogyatékoságaim, sem bűneim.

Ma is szállást keres a szent család, a születendő Kisded, és sokszor csak ezt a helyet adjuk, adom.

Sokszor bűzölögnek a holt dolgom. De ide is meg tud születni.

Örömhír, hogy nem az érdemeim szerint meg, nem az enyém az első lépés, hanem a nagyvonalúságé, az előre-szereteté.

S pont ezt kell eltanulnunk: akkor szeretni, esélyt adni, amikor még nem érdemli meg a másik, amikor még nem bizonyított.

Nem azért szeretni, mert jó, hanem azért szeretni, hogy jobb legyen.

Istent nem tudjuk megérdemelni vagy kierőszakolni – de nem tudjuk feltartani vagy elűzni sem. Megérzi ezt az ember, tudja, hogy van tovább és nem akar még súlyosabb bűnöket elkövetni.

Ez a gyöngéremény a gyöngé Kisded.

A sötét bekebelezi a jót, s a jó belülről alakítja át: a rossz nem tudja legyőzni a jót.

A jó oda viszi a fényt, a barlang mélyére, ahol eddig sötét uralkodott: szenvedés, bűn és halál világába.

A rossz állandó elnyeléssel fenyeget, állandóan el akar nyelni a sötét nagy szája.

A vallás nem fakultatív, hanem életmentés, életmentő kapaszkodó. A sötét szája állandóan el akar nyelni.

Nem véletlenül ünnepezzük Krisztus születését a téli napforduló idején. Jóllehet nem tudjuk pontosan, mikor is született Krisztus, de azt tudjuk, mi történt: világosság támadt, Aki mindeneket megvilágít, Akinek fénye kideríti mindennek az értékét, eloszlatja a sötétséget.

A sötét nem marad sötét, nem győzhet. Bár az időpontot nem, de a lényegét tudjuk, hogy mi történt.

Ezért ünnepezzük a téli napforduló idején: visszavonulóban a sötét, mert elérkezett a világosság. Régi pogány szokás szerint a Napot ünnepezték, olykor különböző tartalmakkal és orgiákkal.

Most a Napnál is fényesebb Világosságot, aki a Napnak és minden jó embernek is adja a ragyogást, Őt ünnepezzük.

Ahogy évről évre a sötét megpróbálja legyőzni a világosságot, úgy bennem és az emberiség történelmében is újra és újra elhatalmasodik a sötét, de a világosságot végleg legyőzni nem tudja.

Így tengődhetek akár a lélek sötét éjszakájában is, amikor azt látom, nem érdemes jónak lenni, amikor nem találom önmagam és Istent, amikor nincs erőm a bűn felett, vesztegelhetek akár a lélek sötét éjszakájában is, már karácsony óta tudom: az egzisztenciális sötétség sem örök.

Így karácsony óta nyugodtan várom a világosság felderülését, még ha nehéz is várni, még ha a látszat a sötét uralmát támasztja is alá.

A karácsony a húsvétért lett. Isten hatalmas szeretetének csúcspontja a húsvét. Ott szeretete diadalmas és dicsőséges oldalát látjuk – karácsonykor szeretetének tapintatos oldalát.

Nem a ott kezdi, hanem a gyöngéd közeledéssel, gyermek alakjában. Istenünk pedagógiáját, előkészületét, gyöngédségét látjuk itt.

A Gyermek az elénk jövő Isten: Isten a maga képére teremtette az embert, amit a bűn elhomályosított.

Hol vagy? – hangzik kérdése Ádámhoz, és a korokon át az emberiséghez, idén hozzám is.

Keresi az istenképű embert. Az ember bűne miatt elbújt, felismerhetetlen lett. A bűnös lejtő első állomása, hogy kerüljük Isten tekintetét, az isteni kontrollt.

Tudva- tudatlanul is nem bírjuk a tekintetét, eldugjuk eltorzított képünket.

Karácsonykor Isten utánunk jön: új teremtés lesz. A teremtés iránya megfordul: Isten kezdetben a saját képére teremtette az embert, most felveszi az ember képét, s belülről újítja meg.

Az emberhez válik hasonlónak, hogy megmentse a többet: az istenképiséget.

„Isten Fia emberré lett, hogy mi átistenüljünk.” A karácsony ennek a kenózisnak az ünnepe: isteni méltóságát otthagyja, emberré válik, hogy megváltson, meghívjon.

A világban túl sok a megkülönböztetés: munka, cím, származás, tehetség, érdek alapján.

Minden emberi megkülönböztetés elé karácsonykor Krisztus odateszi az egyenlőség jelét.

Krisztus karácsonykor mindenkiért emberré lett, nagypénteken pedig mindenkiért vérént ontotta.

Sokan mintha csak a gyermek Jézuskát, a kellemes babaillatot és rózsaszínű békességet szeretnék befogadni.

A gyerek Jézuska mindenkiből kivált kellemes érzéseket, szeretjük a „színpadias, majdnem meseszerű” pásztorjátékokat, a templomok legyenek szépek és a pap is beszéljen szívhez szólóan.

Akkor hisszük életünket rendben, ha jó érzések töltenek el, s megrettenünk minden kis negatív érzelemtől.

Érzelmeket várunk el a házasságtól, s ha nem kapunk eleget, azt hisszük, vége van. Érzelmeket várunk a munkától, s ha nincs elég, akkor rabságnak tartjuk a munkavégzést.

Krisztus egész élete mögött az Atya akaratának beteljesítése áll. Egész megtestesülésének az oka inkább szolgálat, elszántság, mint érzelmek.

Az elszántságot az Atyától merítette: neki ez az útja, ez a hivatása, boldog csak ebben lehet, majd az Atya jóvátesz mindent, ahogy akar.

A kezdeményező Szeretet lépett közénk. Már akkor beszélek a gyermekemhez, amikor még nem érti a szót, de a lényegét mégis érti: azt, hogy szeretem.

Istenünk már akkor szól, amikor még nem is értjük teljesen, és nem is érdemeljük meg, mert a lényeg így is közölhető: az, hogy Ő Emmánuel, szeret minket.

Isten előbb szeret, hogy mi is szeretni tudjunk.

Az örök közénk lép, kezdeményezően. Nem azért, mert megérdemeljük, mert jók vagyunk, hanem azért szeret, hogy majd jobbak legyünk.

Szeretetének indítéka nem az érdem, nem az utólagosság, hanem az előzékenység, a megelőzés.

Az érdemben, érdekekben, eredményben, sikerben gondolkodó szeretet távol van a betlehemi kezdeményező szeretettől.

A szeretetet kezdeményezni, a megérdemeltségtől, a viszonzástól eltekinteni csak az tud, akit már így előzőleg szerettek.

Ezért a betlehemi szeretetből él minden emberi szeretet: aki már betelt Istenünk szeretetével, aki már megtapasztalta, az tudja majd adni, akkor is, ha jóságát nem hálálják meg, ha üldözik, ha nem érdemli meg a másik.

A boldogságmondásokat csak innen lehet érteni: boldog, aki már betelt Istennel, s nem baj, ha szegény, ha üldözik, ha nem viszonzák, ha balek. Még az ellenséget is tudja szeretni.

Kezdeményezően szeretni tudni nem pedagógia, neveltség, kérdése, hanem az Istentől elteltség következménye.

Milyen fontos lenne újra ezzel a kezdeményező szeretettel fordulni házastársunkhoz, családtagjainkhoz, munkatársunkhoz, szomszédunkhoz – feledni az eddigi „érdemeket, sérelmeket, okokat”, és kezdeményezően szeretni, engedni, hogy újjá szülessen a kapcsolatunk az Újszülöttel.

Az érdemeket írjuk magunkban, a sérelmeket melengetjük, számolunk és számítunk.

Olyan jó lenne az Újszülött ártatlan szemével nézni a másokra, s feledni minden érdemet és sérelmet, és nagyvonalúnak lenni.

A karácsony békéjét az Atya akarata adja. Emberileg semmi sincs rendben: istálló, József tanakodása, szegénység, üldözés.

Ha az Atya akarata kiderül fölöttünk, jöhet bármilyen istálló körülmény. Újjá születik itt a boldogságképünk is: Már boldogok, akik az Atya akaratába beállnak – bármilyen istálló körülmények veszik is körül.